

Bemærkninger til lovforslaget

EF's miljøhandlingsprogram af 17. maj 1977 fastslår i artikel 1151 c: »Kommissionen vil koncentrere sine bestræbelser om problemerne vedrørende bevarelsen og genindførelse af de vandrende arter, især laks.«

Den 13. december 1982 godkendte EF's ministerråd »Konventionen om bevarelse af laksebestanden i Nordatlanten«. Det hedder i præambelen:

»Parterne i denne konvention

- som erkender, at laksebestanden i visse dele af Nordatlanten er en sammensætning af laks fra floderne i forskellige stater,
- som tager hensyn til folkeretten, bestemmelserne vedrørende anadrome fiskebestande i udkastet til konvention fra De Forenede Nationers tredje havretskonference og andre udviklinger fremkommet i internationale fora for så vidt angår anadrome bestande,
- som ønsker at fremstille indsamling, analyse og spredning af videnskabelige oplysninger vedrørende laksebestanden i Nordatlanten, og
- som ønsker at fremme bevarelsen, genopbygningen, forøgelsen og den rationelle forvaltning af laksebestanden i Nordatlanten gennem internationalt samarbejde.«

Områderne, som dette lovforslag vedrører, er identiske med det område, som fremgår af artikel 1 og artikel 2 i Laksekonventionen.

Med ikrafttrædelsen af konventionens bestemmelser var en stor del af den tilbageværende laksebestands overlevelsesmuligheder tilsyneladende sikret. Imidlertid skete der efterfølgende det, at norske drivgarnsfiskere intensiverede laksefiskeriet langs den langstrakte norske kyst. Problemet var, at alle landenes laksebestande følger de kystnære vandringsveje, og flere norske elve og andre landes vandløb blev nærmest fisketomme. For Danmarks vedkommende var det øgede norske drivgarnsfiskeri simpelt hen en katastrofe, når henses til de særdeles store, også økonomiske omkostninger, der nu udfoldes for at genetablere eller opformere laksebestandene i vore større vandløb.

Sagen om det norske drivgarnsfiskeri blev rejst i EF-Parlamentet, og Kommissionens svar forelå den 13. maj 1986. Af svaret fremgår blandt andet, at Kom-

missionen ser med dyb bekymring på de trusler, der forekommer over for laksebestandene i Nordatlanten, både hvad angår ulovligt fiskeri, og hvad angår det fiskeri, der finder sted ved Vestgrønland og Færøerne indtil henholdsvis 40 og 200 sømil fra basislinjerne. Kommissionen anfører endvidere, at »for hver ton laks, der tages i dette fiskeri, vil der være et tab på op til 2 tons for fiskeriet i de farvande, laksene stammer fra« (13.5.86 QXW 2623/85 DK). Også fra dansk side blev der lagt et hårdt pres på den norske regering for at få et længe bebudet norsk drivgarnsforbud ført ud i livet. Dette skete da også fra januar 1989, og samtidig blev der i Norge truffet drastiske reguleringsforanstaltninger med det formål at øge laksebestandene.

Det blev imidlertid – også internationalt – mere og mere kendt, at en lang række danske fiskerfartøjer under konstruktionsaftaler fortsatte fiskeriet efter laks i det forbudte område. Der er således ved en række domstole i sidste halvdel af 1989 afsagt dom over dette fiskeri. Alle disse underretsaftagelser er anket til landsretterne.

Samtidig er nu en række fiskerfartøjer udflygt til Panama og Polen, som ikke er medunderskrivere af Laksekonventionen. Det må erkendes, at netop danske laksefiskere har en helt enestående erfaring med fangst af laks i havet, en erfaring, der er indvundet gennem årtiers laksefiskeri i Østersøen.

Et af disse fiskerfartøjer under panamansk flag blev i en særlig situation beslaglagt i Hirtshals, og der blev ved retten i Hjørring rejst straffesag mod rederiet Diva Navigation Corp. for overtrædelse af forskellige EF-forordninger for under sejlads (nødhavn) til Hirtshals at have beholdt, transporteret og opbevaret fangster af laksefisk i Nordatlanten.

Ved retten i Hjørrings afgørelse af 19. april 1990 udskød denne ret sagen, idet retten valgte, at sagen skulle forelægges EF-Domstolen i Luxembourg, der skal redegøre for den gældende EF-lovgivning og retspraksis på området. Det forudses, at der kan gå flere år, inden der herefter vil blive truffet en inappe-label afgørelse ved en dansk domstol.

I mellemtiden må man frygte, at det storstillede »danske« laksefiskeri i det forbudte område fortsætter i endog stigende omfang. Forholdet er allerede nu til stor skade for Danmarks omdømme i de mange